

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤΟΪΓΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Καστοριάς 32Α, 71307 Ηράκλειο

Τηλ: 2810.282248, Fax: 2810.225616 Email: pkpfhgpr@otenet.gr

Τα δελτία αναρτώνται στην ιστοσελίδα του υπουργείου www.minagric.gr
και αποστέλλονται σε κάθε ενδιαφερόμενο μέσω e-mail με αίτημα στο
agrodeltiokriti@gmail.com

Εφαρμόζετε πιστά τις οδηγίες χρήσης των φαρμάκων.
Έτσι προστατεύετε εσείς, ο καταναλωτής και το περιβάλλον.

ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΧΘΡΩΝ - ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 2018

(Συνοπτική περιγραφή)

Πληροφορίες: Νικόλαος Ι. Μπαγκής

ΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

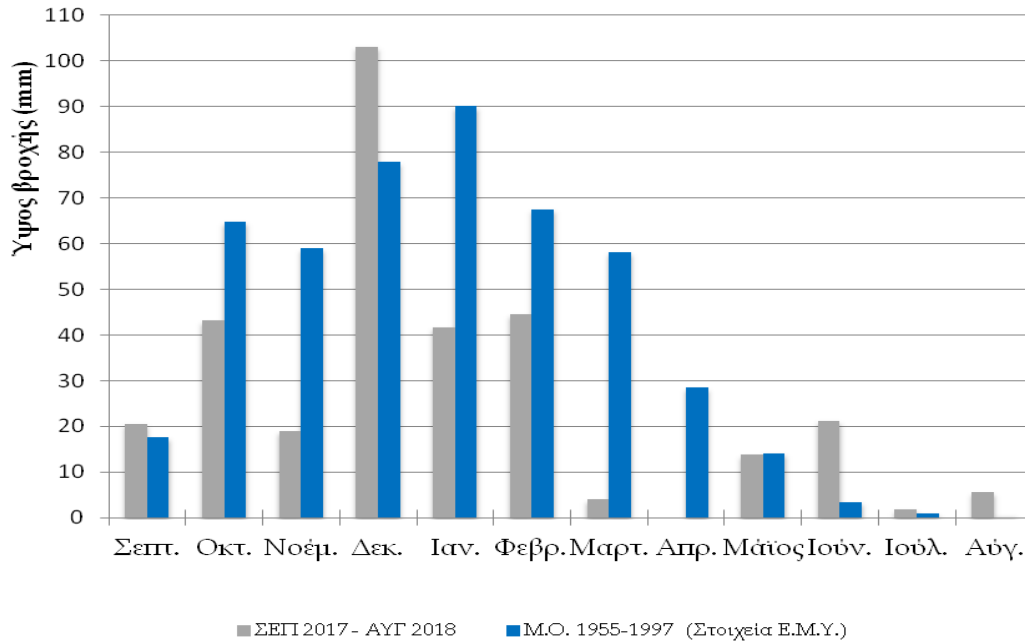
Ήπιος χειμώνας και ζεστή άνοιξη σε συνδυασμό με παρατεταμένη ανομβρία και στη συνέχεια υγρό και με βροχές καλοκαίρι, περιγράφουν συνοπτικά την χρονιά. Σημειώθηκαν χαμηλά ύψη βροχής σε όλο το νησί, ιδιαίτερα στη νότια και στη βορειοανατολική Κρήτη. (Πίν. 1, Εικ. 1, 2, 3, 4). Άνυδροι ήταν οι χειμερινοί και οι ανοιξιάτικοι μήνες. Αντίθετα ασυνήθιστες και κατά τόπους μεγάλου ύψους βροχές σημειώθηκαν το καλοκαίρι. Η ξηρή περίοδος ξεκινά νωρίς από τον Μάρτιο και διαρκεί περίπου 6 μήνες στην βορειοδυτική Κρήτη και πέραν των 8 μηνών στο υπόλοιπο νησί (Διάγραμμα 1, 2).

Πίν. 1. Βροχομετρικά στοιχεία περιόδου Ιαν. - Οκτ. 2018 (ύψος βροχής σε χιλ.)

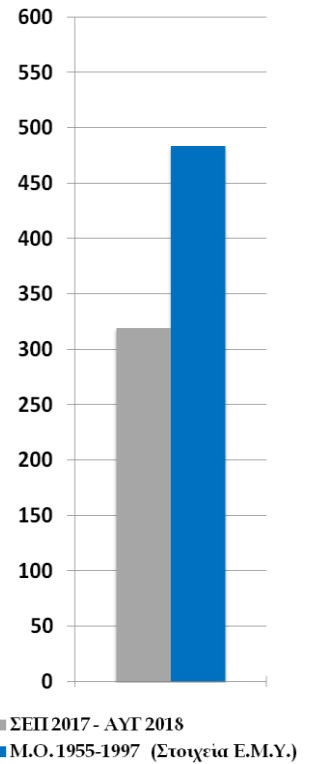
ΠΕΡΙΟΧΗ Υψόμετρο	ΑΓΙΑ	ΑΣΗΜΙ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	ΑΡΧΑΝΕΣ	ΒΟΝΗ	ΣΗΤΕΙΑ	ΡΕΘΥΜΝΟ	ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ
	ΒΑΡΒΑΡΑ 611 μ	263 μ	69 μ	367 μ	322 μ	12 μ	39 μ	ΧΑΝΙΩΝ 13 μ
ΜΗΝΑΣ								
Ιανουάριος	83	31	42	60	57	38	44	63
Φεβρουάριος	93	65	45	75	84	50	97	70
Μάρτιος	23	24	4	16	23	8	18	26
Απρίλιος	8	0	0	0	1	0	19	3
Μάιος	18	20	14	18	18	1	20	36
Ιούνιος	108	33	21	16	16	11	42	10
Ιούλιος	52	16	2	12	33	0	0	1
Αύγουστος	9	1	6	13	16	9	10	54
Σεπτέμβριος	43	22	26	45	32	5	90	65
Οκτώβριος	16	15	7	6	7	2	16	28
ΣΥΝΟΛΟ	453	227	167	261	287	124	356	356

(Στοιχεία Αυτόματων Τηλεμετρικών Μετεωρολογικών Σταθμών Π.Κ.Π.Φ.Π.&Φ.Ε. Ηρακλείου
από ενδεικτικές αμπελουργικές θέσεις του νησιού)

Εικόνα 1

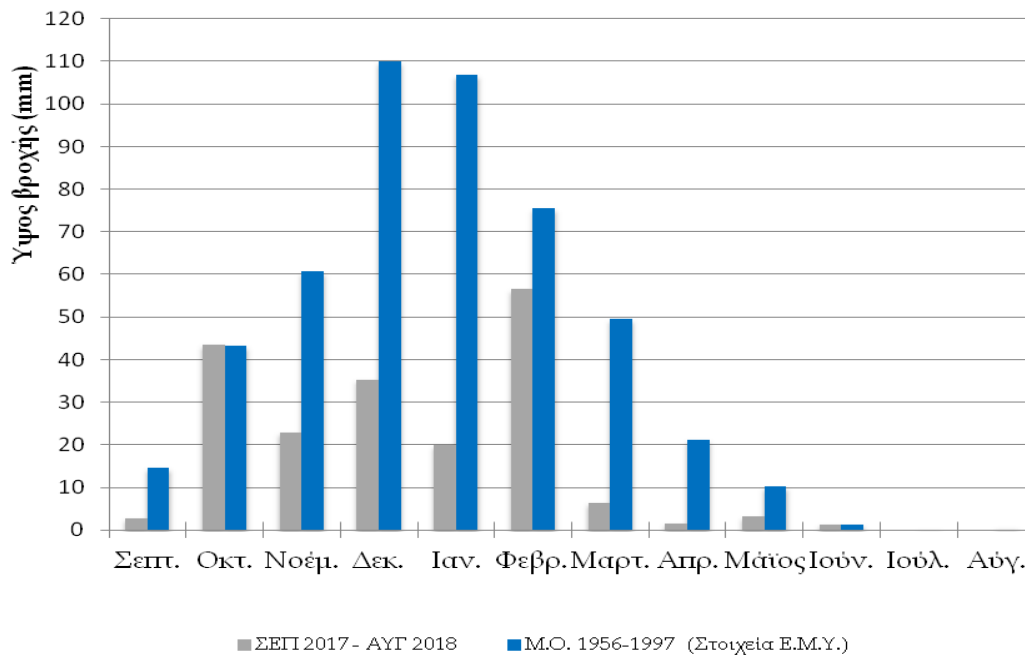

Εικόνα 2

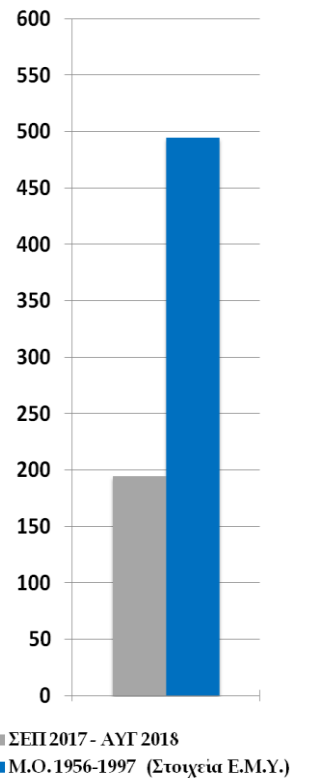

Μηνιαία (Εικ.1) και ετήσια (Εικ.2) ύψη βροχής (σε χιλ.) στο Ηράκλειο (βόρεια Κρήτη) βροχομετρικής περιόδου Σεπ 2017 - Αυγ 2018 και σύγκριση με τον κλιματικό μέσο όρο (Μ.Ο.).

Εικόνα 3

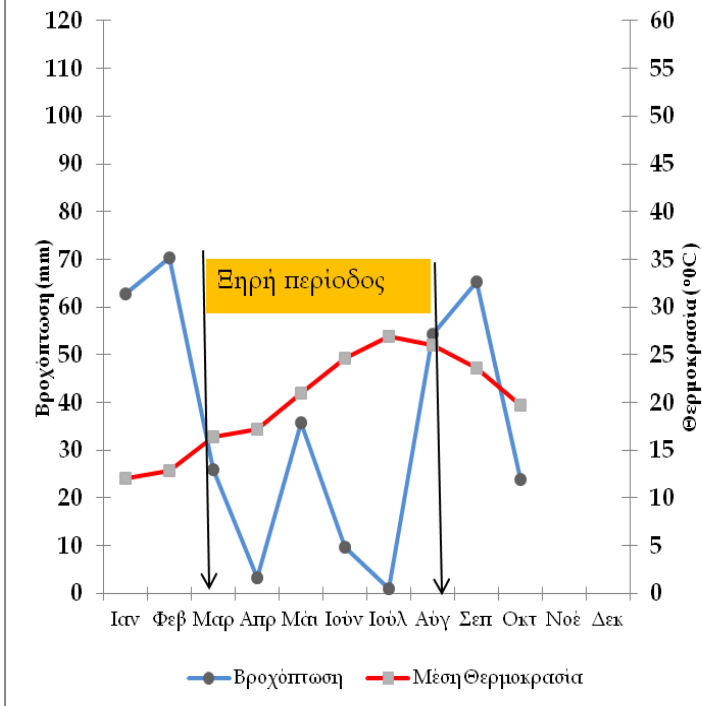

Εικόνα 4

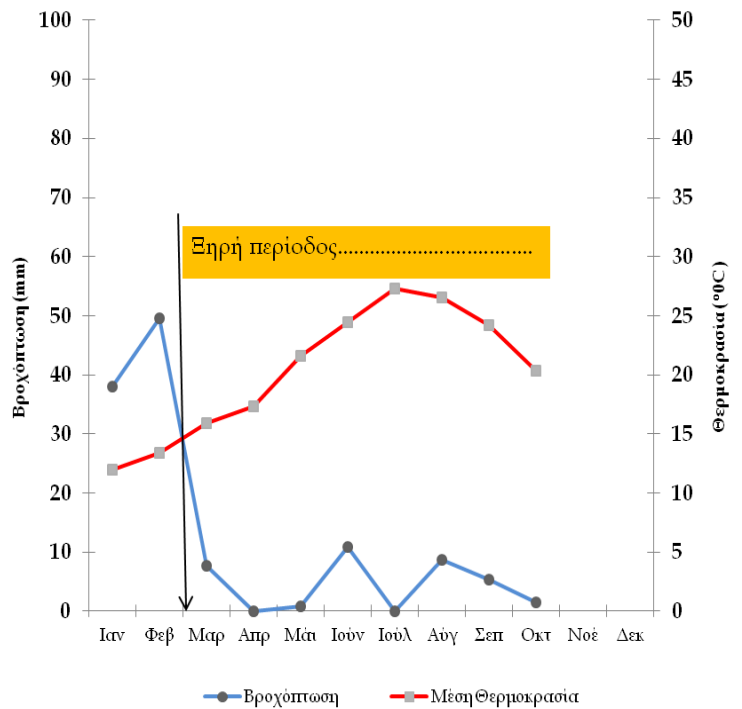
Μηνιαία (Εικ.3) και ετήσια (Εικ.4) ύψη βροχής (σε χιλ.) στην Ιεράπετρα Λασιθίου (νότια Κρήτη) βροχομετρικής περιόδου Σεπ 2017 - Αυγ 2018 και σύγκριση με τον κλιματικό μέσο όρο (Μ.Ο.).

Διάγραμμα 3

Διάγραμμα 3. Ξηρή περίοδος στο Κολομβάρι Χανίων (θερμοϋγρομετρικό διάγραμμα κατά Gausson)

Διάγραμμα 4

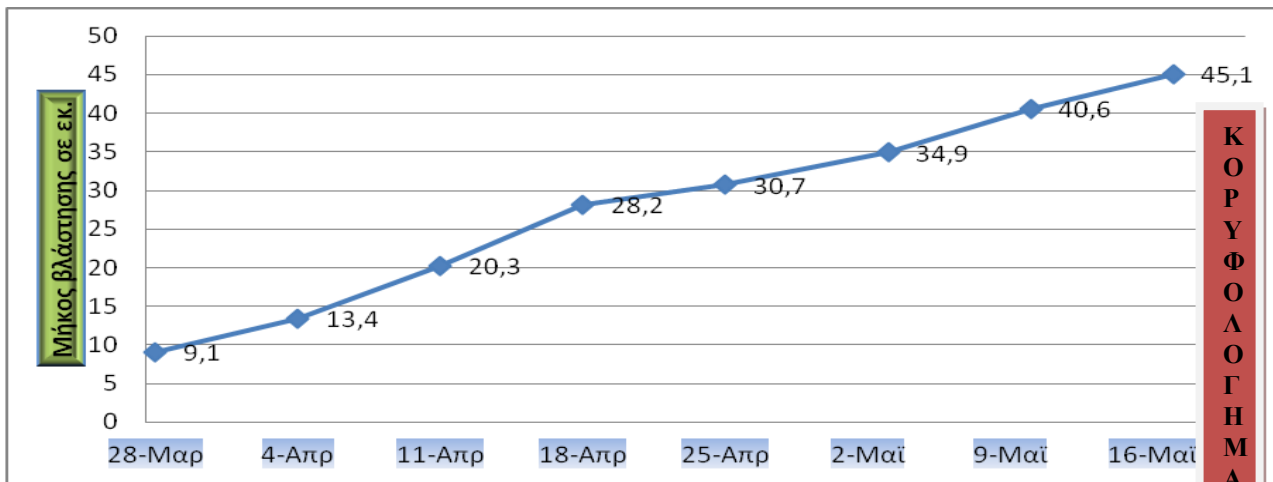

Διάγραμμα 4. Ξηρή περίοδος στη Σητεία Λαοσθίου (θερμοϋγρομετρικό διάγραμμα κατά Gausson)

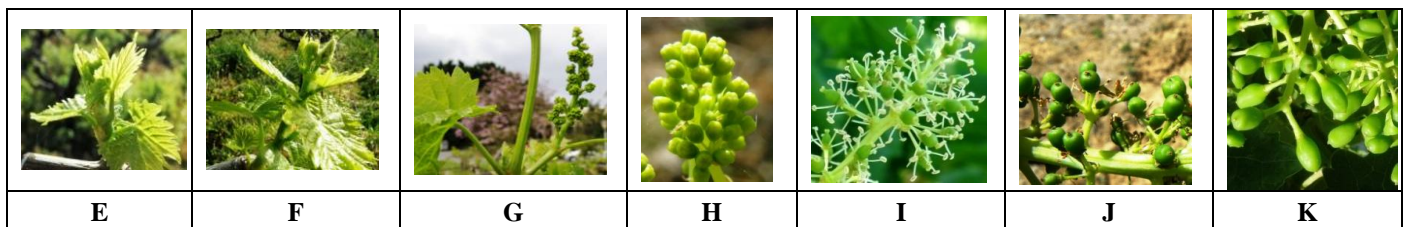
ΒΛΑΣΤΗΣΗ

Φαινολογία: Πρώιμη χρονιά. 15-20 ημέρες νωρίτερα από πέρυσι ξεκινά η βλάστηση (από αρχές Μαρτίου στην ποικιλία σουλτανίνα της πρώιμης παραλιακής ζώνης). Πρωιμότητα καταγράφεται σε όλα τα βλαστικά στάδια μέχρι και την ωρίμανση. Η έναρξη της άνθησης σημειώνεται από αρχές Μαΐου και η ωρίμανση των σταφυλιών από το τελευταίο δεκαήμερο του Ιουλίου. Στις ιδιαιτερότητες της χρονιάς σημειώνεται ο χαμηλός ρυθμός αύξησης της βλάστησης και ωρίμανσης των σταφυλιών λόγω της ανομβρίας (Γράφημα 1).

Γράφημα 1. Ενδεικτική εξέλιξη μήκους βλάστησης στην ποικιλία σουλτανίνα (μέσος όρος μήκους ανά εβδομάδα).

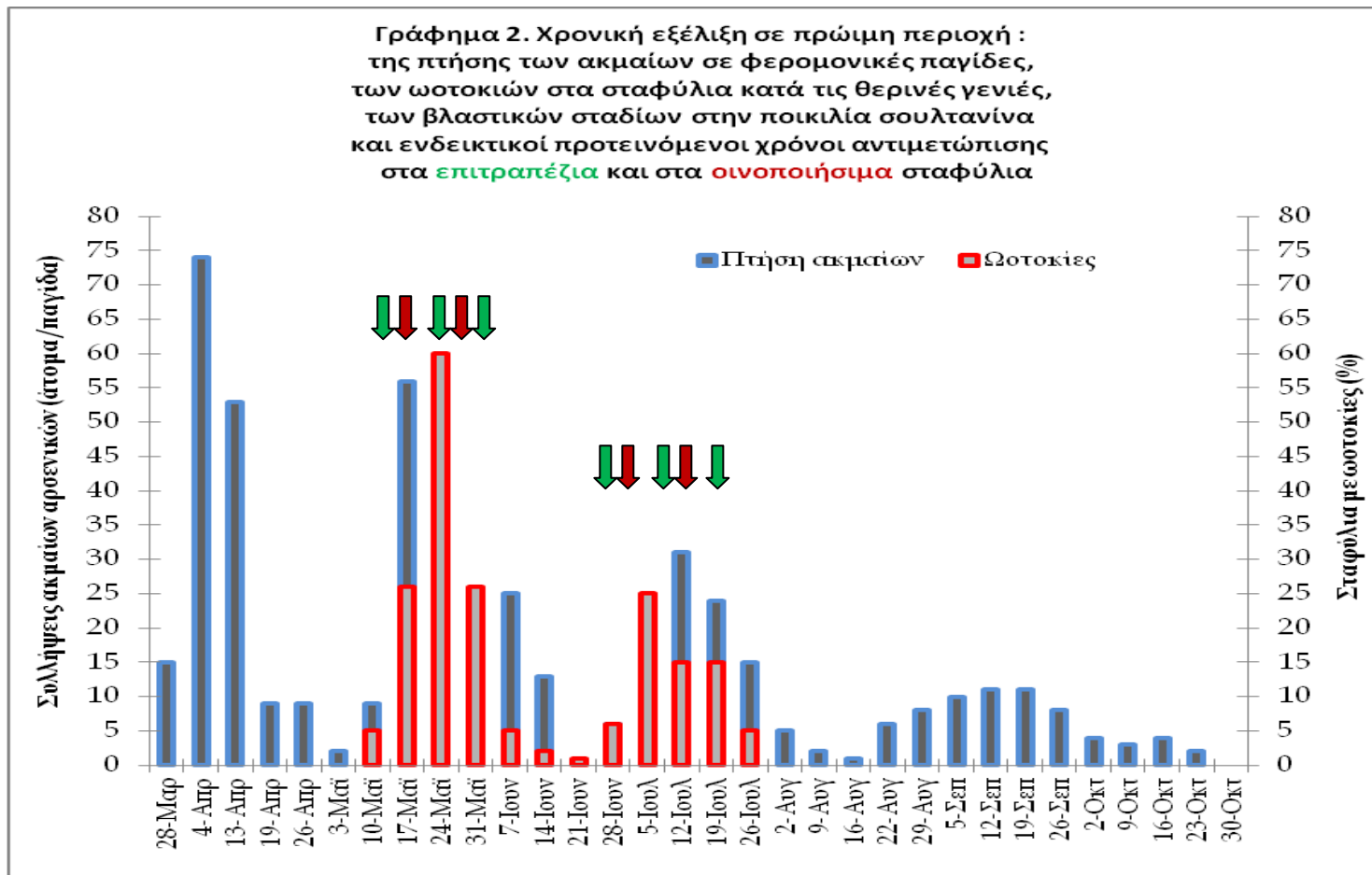

Βλαστικά στάδια	E-F	F-G	G	G	G-H	H-I	J	K
-----------------	-----	-----	---	---	-----	-----	---	---

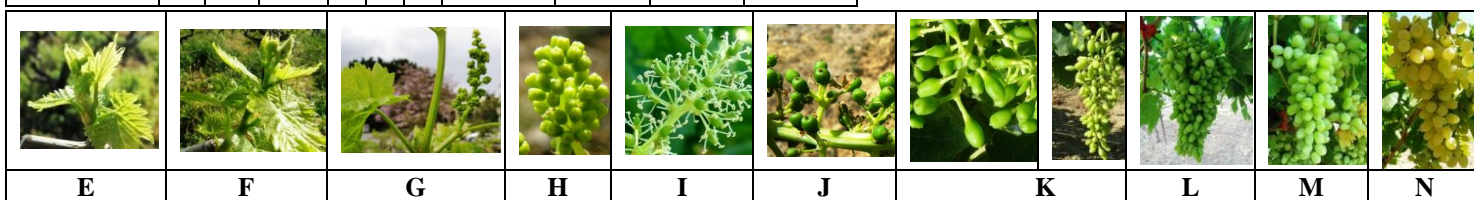

ΕΧΘΡΟΙ

1. **Ενδεμίδα.** Ήταν χρονιά χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα. Οι προσβολές και οι ζημιές στα σταφύλια κυμάνθηκαν σε χαμηλά επίπεδα. Καταγράφηκαν μικρής – μέσης πυκνότητας πληθυσμοί και σαφείς αλλά με μεγάλη διάρκεια πτήσεις. Αυξημένες συλλήψεις σημειώθηκαν κυρίως στη 1^η και 2^η πτήση, ενώ ήταν σημαντικά μειωμένες στην 3^η και ιδιαίτερα στη 4^η. Στις κρίσιμες καλοκαιρινές γενιές οι ωοτοκίες παρουσιάστηκαν αυξημένες στην 2^η πτήση ενώ ήταν χαμηλές στην 3^η πτήση. (Γράφημα 2).

Βλαστικά στάδια	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
-----------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

2. **Τζιτζικάκι.** Στα μέσα Απριλίου καταγράφονται οι πρώτες μετακινήσεις στα αμπέλια. Η ανάσχεση της βλάστησης, λόγω της ανομβρίας, αρχικά δυσχεραίνει την εξέλιξή του. Οι τοπικές βροχές στα μέσα Μαΐου και κυρίως αυτές στα μέσα Ιουνίου, στις περιοχές που σημειώθηκαν, ευνόησαν την ανάπτυξη νέας βλάστησης και δυναμικών πληθυσμών, που έγιναν ιδιαίτερα αισθητοί από τις αρχές του Ιουλίου.

3. **Ψευδόκοκκος.** Από μέσα Απριλίου διαπιστώνονται οι πρώτες μετακινήσεις στη βλάστηση. Ευνοήθηκε σε αμπέλια με ιστορικό προσβολών. Αντιμετωπίστηκε αποτελεσματικά.

4. **Θρίπες.** Περιορισμένα συμπτώματα, χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα.

5. **Μύγα Μεσογείου.** Διάσπαρτες δυναμικές εμφανίσεις σε χονδρόραγα επιτραπέζια σταφύλια σε περιοχές της βόρεια Κρήτης.

6. **Ακάρεια.** Αυξημένα συμπτώματα ερίνωσης και κυρίως της φυλλής που ζημιώνει τα μάτια. Η τελευταία φαίνεται να ευθύνεται για το υψηλό ποσοστό ματιών που δεν ανοίγουν και την ασθενική βλάστηση σε κάποιες ποικιλίες.

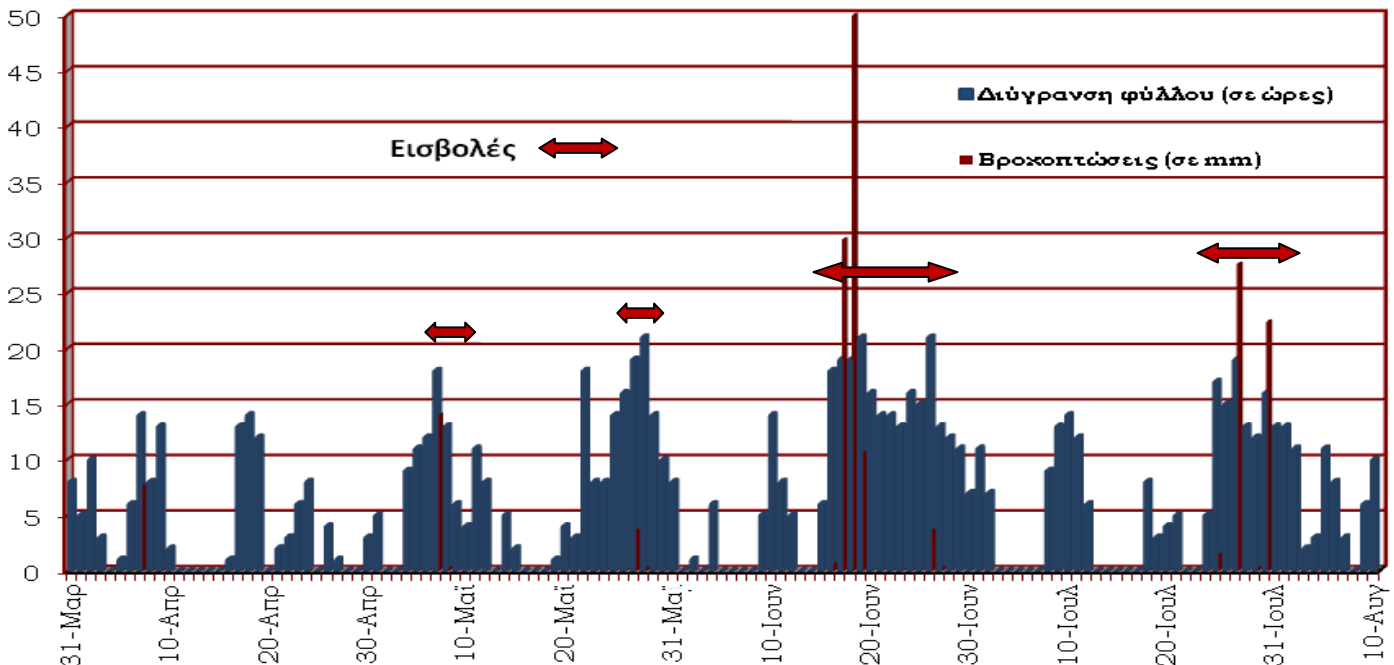
ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

7. **Ασθένειες του ξύλου (φόμοψη, ίσκα, εντοπίωση).** Δεν ευνοήθηκαν από τις καιρικές συνθήκες (έλλειψη βροχών την άνοιξη). Οι τοπικές και χαμηλού ύψους βροχοπτώσεις στα τέλη Μαρτίου βρήκαν χαμηλό ποσοστό αμπελιών, κυρίως της όψιμης ζώνης, σε ευαίσθητα στάδια για προσβολή από φόμοψη. Οι συνθήκες υδατικής καταπόνησης αύξησαν την εμφάνιση συμπτωμάτων του συμπλόκου της ίσκας.

8. **Ωίδιο.** Είχε φυσιολογική εξέλιξη με τη συνήθη περίοδο έξαρσης, τους μήνες Μάιο και Ιούνιο (στάδια άνθησης – καρπόδεσης – ανάπτυξης ρωγών). Αρχές Απριλίου παρατηρήθηκαν τα πρώτα συμπτώματα (βλαστοί - σημαίες) και μέχρι τα τέλη του ίδιου μήνα οι δευτερογενείς μολύνσεις. Η εξέλιξή του ήταν σχετικά περιορισμένη μέχρι τα μέσα Μαΐου. Η αυξημένη σχετική υγρασία που επικράτησε στη συνέχεια, λόγω των μετεμιών που ακολούθησαν και των βροχών που σημειώθηκαν, αύξησε το δυναμικό μολύσματος και την πίεση προσβολών στα κρίσιμα βλαστικά στάδια της καρπόδεσης – ανάπτυξης ραγών.

9. **Περονόσπορος.** Οι συνθήκες παρατεταμένης ανομβρίας της άνοιξης δεν ευνόησαν την γενικευμένη εγκατάσταση του μύκητα. Η ασθένεια εντοπίζεται από νωρίς σε εστιακές θέσεις κυρίως στη δυτική Κρήτη και μέχρι το τέλος της άνοιξης είχε περιορισμένη εξέλιξη. Οι ασυνήθιστες για το νησί τοπικές, διαδοχικές βροχές μέσα στο καλοκαίρι, στις περιοχές που σημειώθηκαν, ευνόησαν δυναμικές εμφανίσεις του περονόσπορου κατά τόπους με αποτέλεσμα τις πρόωρες αποφυλλώσεις από τον Αύγουστο χωρίς όμως ιδιαίτερα προβλήματα στα σταφύλια (Γράφημα 3).

Γράφημα 3. Εισβολές περονόσπορου στην Αγία Βαρβάρα Ηρακλείου (περίοδος τέλη Μαρτίου έως μέσα Αυγούστου)

10. **Όξινη σήψη - Βοτρώτης.** Ευνοήθηκαν κατά τόπους την φετινή χρονιά. Οι βροχοπτώσεις του καλοκαιριού και ιδιαίτερα αυτές στα τέλη Ιουλίου, στις περιοχές που σημειώθηκαν, βρήκαν πολλά αμπέλια στα ευαίσθητα στάδια του γυαλίσματος – ωρίμανσης και έδωσαν σημαντικές ζημιές.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ήταν μια ιδιαίτερη χρονιά από άποψη φυτοπροστασίας. Τα κύρια φυτοπαράσιτα του αμπελώνα του νησιού, η ευδεμίδα και το ωίδιο, είχαν μια ομαλή εξέλιξη. Αντίθετα και λόγω των καλοκαιρινών βροχών, ευνοήθηκαν κατά τόπους δευτερεύοντα για το κλίμα της Κρήτης φυτοπαράσιτα με μεγάλη όμως οικονομική σημασία (περονόσπορος και μύκητες που προκαλούν σήψεις σταφυλιών).

Ηράκλειο, Νοέμβριος 2018

Η Προϊσταμένη Τμήματος

Κληρονόμου Ευφροσύνη